

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. II.

ZAGREB, 14. PROSINCA 1947.

BROJ 21

NEPOZNATI BOG

Stari su Atenjani bili veoma pobožni ljudi, premda su bili pogani. Pun grad su imali oltara u čast raznim poganskim bogovima. A da se ne bi zamjerili kojemu božanstvu, podigli su jedan oltar s natpisom »Nepoznatom bogu«.

Kad je apóstol Pavao došao u Atenu održao je govor: Muževi Atenjani! Što dakle ne znajući štujete, to vam ja propovijedam t. j. Boga, koji je stvorio svijet i sve, što je u njemu. On je gospodar neba i zemlje. On daje svima život i disanje i sve. On je učinio, da od jednoga postade sav rod ljudski i da stanuje po svojoj zemlji. U njemu živimo, mičemo se i jesmo. Njegov smo i rod, kako i neki od vaših pjesnika rekoše. (Dj. 17, 22—33).

Lijepo su ga i mirno slušali. Ali je u zao čas rekao, »da svi svagdje čine pokoru, jer je (Bog) postavio dan, u koji će suditi svijetu po pravdi po čovjeku (Isusu), koga je odredio i pred svima potvrdio, jer ga je oživio od mrtvih. Te n'isu rado imali. Jedni se tomu rugali i otišli, a drugi se razlazili govoreći: »O tom ćemo te slušati drugi puta«.

Kako god su Atenjani bili pobožni i poštivali svoje bogove, ipak nisu htjeli da poznaju Boga, koji traži pokoru za grijeh, koji će suditi svijetu i koji je uskrsnuo od mrtvih.

Veliki govornik Lacordaire (Lakorder) kaže i za potonji svijet, da svi rado i često govore o Bogu. I seljak u polju podiže oči svoje prema nebu i djeci svojoj napominje ime Bog, koji je njemu jednostavan kao i njegova duša. Siromah ga priziva. Umirući njemu posvećuje svoje posljednje časove. Pobjednici ga slave, a pobjeđeni mole za pomoć. Ima li koje mjesto, koje vrijeme, koji prostor, koja zгода, gdje Boga ne bi spominjali i Njegovo sveto Ime izgovorili?

I pravo je tako. Mi smo po sv. Krštenju doista rod Božji t. j. djeca Božja i baštiniči Kraljevstva nebeskoga. Zato mi često govorimo o Bogu kao da Ga poznamo kao sam sebe; kao da nam je tako blizu, da Ga možemo rukom dotaći, kao da smo Ga često već vidjeli; kao da smo s Njim već često i svaki dan razgovarali i drugovali. Ali takovi treba da ostanemo i onda, kad nas se poziva na pokoru i na trpljenje; kad nam se govori o sudu Božjem; kad nas se poučava o uskrsnuću i drugom, prekrobnom životu. Neka nam ne bude ni onda Bog nepoznati Bog, nego uvijek ono, što sv. Augustin kaže na pitanje: »Što je Bog? — Što drugo, nego upravo moj Gospodar i moj Bog«. (Isp. 1, 4).

ŽIDOVKA — OBRAĆENICA

Edith Stein, karmelićanka, spada po svom duhovnom liku u povijest moderne misli, kao i među nebrojene nacističke žrtve. Sada sakupljaju njezine spise. Izdat će ih sveučilište u Louvaine u Belgiji.

Rodila se u Breslavi 1876. god. u židovskoj obitelji, koja je bila odana svojoj vjeri. Već u 14. godini nije više vjerovala. Svršivši srednju školu učila je na sveučilištu u Breslavi i Göttingenu. God. 1916. bila je promaknuta na čast doktorice filozofije u Freiburgu »summa cum laude« s najvećom poštovanom od prof. E. Husserla. Husserl joj izjavio, da je sposobna za sveučilišnu katedru, no zakon nije dozvoljavao, da žena postane sveučilišna profesorica, ali Husserl ju je uzео za svoju »prvu asistenticu«. Kod filozofa Kūlpela našla je jedan citat iz Husserla, koji ju je potaknuo, da je pošla slušati znamenitog zastupnika fenomenizma Radikalni revizionizam privukao je njezin duh, koji je tražio istinu. Slušala je i Scheler. Proučavala je sv. Tomu Sjajno i prevodila njegove sa-stavke. Prevadala je i Newmanna i Pseudo-Donizija Suravivala je u Husserlov reviziji zajedno sa Reinachom, Schelerom, Geigerom i Pfänderom.

Čitala je život sv. Terezije Avilske. To je pokrenulo njezin duh prema katolicizmu. Osjetila je, da mora postati karmelićankom.

Dne 1. siječnja 1922. bila je primljena u katoličku crkvu. Kad je god. 1933. došla na vlast Hitler, bila je otpuštena iz službe zbog zakona proti

Židovima. Nato je stupela u Karnard u Kölnu, gdje je i dobila ime sestre Terezije Benedikte od Kriza.

Kao karmelićanka je i dalje pisala o filozofiji. God. 1936. napisala je svoje glavno djelo »Endliches und ewiges Sein« (Konarno i vječno biće). Naravno, nacisti su zabranili izdanje toga djela zbog rasnih zakona. Predstojnice su joj savjetovala, da djelo izda u Holandiji ili u Belgiji, ali ona im je odgovorila: »To će biti djelo, koje će izdaci poslije moje smrti«.

Koncem god. 1938. morala je ostaviti samostan u Kölnu, jer je samostan zbog nje bio u pogibiji. Bila je naime prije Židovka. Potajno je prešla u Holandiju u Karmel u Echtu Naučila je brzo holandski, tako da je holandski mogla govoriti i pisati. Na holandski je jeziku napisala povijest jedne židovske obitelji, a to je bila vjezina obitelj. Učila je novakine latinski, a vršila je poznito i nalobitnije kućne poslove. Poslije gođ 1940. pisala je i o mističkom bogoslovlju, naročito o sv. Ivanu od Kriza. No i Holandiju su zaposjeli Nijemci. Jdna karmelićanka morala se javiti policiji u »Astrichtu i Amsterdamu samo za to, što je bila židovske krvi. Htjeli su, da pobiegne u Švicarsku, no bez uspjeha. Jednoga čana zaustavio se pred malim samostanom njemački tank. Dali su joj deset minuta vremena i onda odveli za svijet. Bila je demontirana kao i toliko drugih Židova, među kojima i njezina sestra Roza.

JUBILEJ BENEDIKTINSKOG REDA

Pri kraju drugog svjetskog rata bio je nedaleko vječnog grada Rima barmarilar samostan Monte Cassino, matičica benediktinskog reda.

Monte Cassino osnovno je sv. Benedikt upravo prije 1400 godina. Prigodom ovoga jubileja izdao je slavno vladajućaj papa Pjio XII encikliku »Vulgus radiatur«, u kojoj je ocijenio zaslugе benediktinskoga reda.

Sv. Benedikt se rodio oko god. 480. poslije Krsta u Nursiji, u onoj pokrajini Umbrije, koja je sv. Crkvi dala najsjajnijeg sveca sv. Franju Asiškoga. Sv. Benedikt potječe iz odlične obitelji Anicija, koja je Rimu dala više careva i papa. Poslije svršenih srednjih škola, pošao je na više nauke u Rim, ali domalo je napustio vječni grad, da postane pustinjačom. Tri godine živio je u Golini Anio, u jednoj spilji na obronku gore Monte Calvo u molitvi, čineći djela pokora.

Glas o svetom pustinjaču prnio se po svemu kraju. Baš u to doba umro je opat nedalekog samostana Vivovaro. Redovnici potražiše sv. Benedikta, da im bude opat. Iza dugog moljanja Benedikt popusti i udovolji njihovoj molbi. Zbog svoje strogosti postade Benedikt nekima zazoran, pa se nakon kratkog vremena odreče opatske službe. Potraživači nove učenike sagradi doškora u Golini Anio 12 samostana. I tu je doživio mnogo trpkosti: baš s one strane, odakle se najmanje nadao. Sv. Benedikt oduči, da se makne s puta svojim neprijateljima. Otišao je na Monte Cassino, gdje je sagradio glasoviti samostan, matičicu benediktinskog reda.

Svaki red imade svoja pravila i svoju posebnu svrhu, za koju je od Boga odobren. Posreki su redovi imali svrhu, da ublaže socijalnu bijedu svoga vremena. Družba Isusova imala je svrhu povratiti u krilo crkve one, koji su od nje otpali. Red sv. Benedikta imao je zadaću, da obraća narode iza velike seobe naroda.

Benediktinski je red ovu zadaću ispunio. Opat sv. Augustin obratio Anglosase. Njegovi učenici i saradnici zapuštali se u Njemačku. Sv. Benedikt i njegova braća pokrštiliše Turinžane, Franke, Frize i Bavarce. Benediktinci pomagahu još kod pokrštenja ostalih evropskih naroda, Sasa, Danaca, Šveda, Poljaka, Čeha, Moravljana, Slovaka i Hrvata, bilo neizravno bilo izravno. Narodi, koji su ratovali na Zapadu ognjem i mačem, sklonili su svoju glavu pod vodstvo sv. krsta. Od vukova postadoše ovce Kristove.

Klasični stari vijek imao je različite pojmove o radu. Red sv. Benedikta smatrao je rad morano dobrom djelom, koje čovjeka opienjuje. Prije su zemlju obrađivali samo robovi, jer su posjednici: telesni rad smatrali sramotnim. Sv. Benedikt je spoznao veliko značenje rada, pa je zato u svom pravilu svojim redovnicima, uz duhovni rad, naredio i telesni rad. Benediktinci su bili prvi, koji su krčili prašume, sušili močvare, gradili mostove preko rijeka, te tako unapredili trgovinu i promet.

Osim toga razvijaju benediktinski samostani veliku karitativnu djelatnost. U Srednjem vijeku nisu putnici imali gostinaca, nego su ih samostani primali na konak i opskrbu. Na kulturnom polju steklo Benediktinci neumorne zaslugе. Svaki je samostan bio kao košnica pčela, gdje su marljivo pčelice sabirale slatki med znanja i umijeća.

Benediktinci su stekli i velike zaslugе za našu Hrvate. Njihovi samostani prekrili su Dalmaciju i Primorje, a bilo ih je i u Posavskoj Hrvatskoj. Eitelberg, okaran trgovima stare kulture u Dalmaciji, kaže o našim benediktinskim samostanima: »Od najjužnijih okrajaka Dalmacije, od Lokruma, Dubrovnika i Mljeta, pa sve do Raba, svuda se nalaze veličajni tragovi benediktinskog reda, koji je ovdje kao i u Engleskoj, bio predvoditelj najranije prosvjete«.

POVIJEST MONTE CASSINA

U vrijeme sv. Benedikta divno se razvio Monte Cassino. Ni istočnogotski rat nije mu našao. Što više gotski kralj Totila štovao je sv. Benedikta, te mu se bacio pred noge. Ipak 40 godina iza svećene smrti († 543.) razore samostan Langobardi pod vojvodom Totom iz Beneventa. Protjerani redovnici našoše utočište u samostanu sv. Ivana Lateranskoga u Rimu, blizu papine palače u Lateranu. Odavde ih je papa Grigur Veliki slao u Englesku. U Rimu ostadoše sinovi sv. Benedikta kroz 130 godina. Za pape Grigura II. bude samostan u Monte Cassinu ponovno sagrađen, te doskora provcate tako da su i sami kraljevi pobozno podčastili onamo. Kralj Karlo Veliki počastiti Monte Cassino svojim posjetom, a kraljević Karlo i Karlov nećak Achehard, kao i langobardski kralj Rada stupaše u sam kao redovnici. Godine 884. razore Saraceni Monte Cassino, ali ga nakon 80 godina opet podigne opat Allgermo.

I opet zasja slava samostana Monte Cassina. Najodličniji vladari i biskupi svijeta dolazili bi onamo, da se dive stazi monaha sa željom, da je presade u svoje samostane. Među ovima bijahu praški biskup sv. Vojtjeh, sv. Odilo iz Cingvaja, car Henrik Sveti i carevi Konrad II. i Henrik III., te papa Leon IX.

Pokatkad znala je i u tom samostanu popustiti stega, jednoga zbog provala barbara, drugi put zbog navala susjednih lakomih velikaša i zatim što je opat samostana dobio biskupsku čast, a monasi postali kanonici. Ali revni opati znali su doskora odstraniti ta zla i uvesti stegu i strogost.

God. 1349. srušilo je strahovit potres samostan ali za 10 godina stajao je on opet u starom sjaju sve do najnovijeg vremena. U 18. stoljeću stradao je samostan od Francuza, koji su ga opalili. Radi velike historijske važnosti proglasi talijanska vlada g. 1866. Monte Cassino »narodnim sponenikom«, a redovnicima sv. Benedikta ostavi u njemu kao čuvare i nadzornike. Tako se samostan sačuva sve do drugog Svjetskog rata, kada je silno stradao od bombardiranja Sve do novog vremena imahu Benediktinci u Monte Cassinu svoje redovničko sjemenište, a uz to održavahu i jedno sjemenište za svećenstvo svoje biskupije. Opat Monte Cassina imade biskupsku vlast (Abbas nullius) čak područjem od 57 župa, 73 000 vjernika i 252 svećenika, uključivši ovamo i redovnike.

Samostan imade svoj dragocjeni arhiv, biblioteku, koja je tako stvra, kao i sam red muzičku zbirku i bogatu galeriju slika.

GORE SRCA

spodogađiti kubit

Večernja molitva

O moj Bože, molim Te kao svoga najvećeg Tvorca, koji znaš što se događa u svemiru. Ti si ga stvorio! Ne obasjavaj samo mrtvu prirodu, nego i sve što je živo, što ima duh i dušu. Ti tako dobro poznaješ misli svakog pojedinoga čovjeka, kao da u cijelom svemiru nikoga drugoga osim njega ne bi bilo. I mene potpuno poznaješ. Sva moja prošlost, sva moja sadašnjost, kao i sva moja budućnost Tebi je jasna, kao jedna cjelina. Ti vidiš moje najslabije, kao i najpovornije misli, koje i sam jedva mogu primijetiti. Svaku moju misao i svako moje djelo slediš do njihovih izvora. Pred Tvojim je očima isto tako moj posljednji sat, kad budem stupio pred Te, mogav vječnog Suca. Kako mi je strašno pomisao, da svakog trena u svom životu stojim pred Tvojim sudačkim stolom!

Moj Bože, ipak ne želim, da bi bilo drukčije, ne želim, da me Ti ne bi poznavao. Najveća mi je utjeha, što Ti znaš, što se događa u mom sreću. Želim veću iskrenost i jasnoću u samom sebi. Učini, da se nikad ne budem morao bojati Tvog pogleda! Doista, ako se sjetim, kako sam Ti služio, onda se moram stidjeti. Koliko sam zanemario sredstva, koja si mi pružio, da se s pomoću njih posvetim. Stare navike priče me i onemogućuju, da bih napredovao na stazi, kojom moram ići. da dođem k Tebi. Daj, Bože, od srca Te molim, oro što mi najviše treba, daj mi pokajanje zbog mojih nebrojenih mana, nemarnosti i grijeha! O Gospode, tko bi me mogao spasiti od samoga mene, ako ne Ti!

Bože, Ti želiš, da Te molim. Nema toga, što ne bih mogao dobiti od Tebe. Kako su mlake moje molitve, kad molim za sebe, te kako rijetko mislim u svojim molitvama na potrebe svoga bližnjega! Uvidjam, Isuse, da moram svoje vrijeme od sada bolje upotrebljavati. Bit će kasno moliti, kad bude moj dan na smiraju. Premda sam tako slab u Tvojim presvetim očima, ipak mnogo vrijedim, ako se za mene zauzimeš. Tvoja prečista Majka i Tvoji sveci. Zato mogu mnogo toga uraditi za Crkvu, za ljude, kao i za sve one koji su mi dragi. Nemoj mi dati živjeti, ako ne budem mislio samo na Tebe! Učini, da Ti sve povjerim, da tražim Tvoje osvjettljenje za svoje nacrte, te da molim Tvoj blagoslov za svako svoje djelo! Ne želim ništa započeti bez Tebe, želim neprestano uzdizati svoje srce k Tebi, neću nikad zaboraviti, da si Ti moj zagovornik na nebu. Neka tako bude, Isuse, ja Ti se potpuno predajem!

Gospode, Ti si umro za mene na križu, — umro si za najvećeg grijehnika. Podari mi milost, da Te iz dana u dan sve više upoznajem, da sve više i više vjerujem u Tebe, da Te gorljivo ljubim i da Ti odano služim. Neka mi bude uvijek pred očima samo Tvoja čast! Učini, da živim samo s Tobom i za Te, onda za svoga bližnjega, da mu uvijek dajem dobar primjer, a Ti mi pokloni sretni smrtni sat i to tad i tako, da to bude na Tvoju slavu i na moje vječno spasenje!

Svi mi znamo jasno i sigurno, da postoji Gospodin Bog. Otkako to znamo? Tko nas to učini?

Da postoji Gospodin Bog, učili su nas najprije naši dobri roditelji. Plemenite nauke uzimaju na krilo još malencu i nejaske djecu, prstom pokazuju na nebo i govore: »Gledaj, dragi djetice, tamo gore je dragi Bog. On je naš dobar otac. On nas ima rado, a osobito rado imade dobru djecu«. Majke se križaju s djecom. Majke mole s djecom. Majke su prvi učitelji vjere i kudoreda.

Kad dijete ponaraste, roditelji ga vode u crkvu. Tu dijete čuje prve vjerske pouke od svećenika, službenog predstavnika Crkve. Svećenika je dužnost tumačiti Božji nauk i upućivati ljude na kreposan život. »Idite dakle i naučavajte sve narode« (Mt 28,19) — rekao je Isus apostolima.

U školama dobivaju djeca mnogo vjerskog znanja od vjeroučitelja. Neprerjavanja je zasluga naših vjeroučitelja za vjersko znanje naše mladeži, a po tom i cijelog naroda. Koliko se trude, da djeci dadu temeljito znanje i spasonosne upute za kršćanski život! Tko bi izbio svu puteve i načine, koji čovjeka dovode do spoznaje Boga! Svima i svakome, tko nam što isetina

i lijepe kaže o Bogu i na dobro nas upućuje, treba da smo iskreno i duboko zahvalni, jer su nam vjerskočudoredni učitelji i odgojitelji iz Boga najveći dobročinitelji.

Ali i onaj čovjek, koji bi od djetinjstva živio samo za sebe negdje u pustini, bez veze s ljudima, bez pouke, bez škole i bez knjiga, i taj bi — sam po sebi — došao do spoznaje, da postoji Bog. Kako? I taj čovjek vidi, da mlada životinja ima svoj uzrok u starijoj. Da biljka ima svoj uzrok u sjemenu. Da kućica njegova ima svoj uzrok u nje-mu, koji ju je sagradio, i tako redom. I samotni čovjek, bez ikakve škole i pouke spoznaje, da svaka pojva na svijetu ima svoj uzrok. Prema tome ima svoj uzrok i čitav svijet i sav svemir, a taj najviši uzrok je Gospodin Bog.

Tako se čistim, prirodnim, zdravim razumom dolazi od učinaka do uzroka, od stvorova do Stvoritelja, od vidljivoga svijeta k nevidljivom Bogu. Tako su spoznavali Boga pogani prije Isusa Krista, kao i kršćani iz Isusa Krista. Tako je divno o Bogu učio Aristotel, najveći filozof poganskoga svijeta. Istim je putem spoznao Boga i o Bogu pisao i sv. Toma Akvinski, najumijni predstavnik kršćanske nauke.

FRANCOIS MAURIAE O KATOLICIZMU

U Claudea, kao romanopisaca, Mauriac je najpoznatiji i najviše čitani pisac u suvremenoj francuskoj književnosti. Claude kao pjesnik i dramatik zauzima posebno mjesto u suvremenoj francuskoj književnosti, ali Mauriac nadire i u pitanja, koja nemaju izravnu vezu sa književnošću, on sva ta pitanja osvjetljuje osobitim svojim stilom, koji izazivlje neobičnu pozornost.

Nedavno je Mauriac napisao članak o vjerskoj obnovi kršćanstva, koja se može vidjeti u svijetu, pa i u Francuskoj. Svoje misli Mauriac povezuje sa mislima drugih ličnosti, koje naglašuju potrebu suvremenosti u katolicizmu, i koje znače, da je obnova katolicizma potrebna, nego je potrebna obnova suvremena čovjeka prema zasadama

katolicizma. Neprestana djelotvorna svremenost katolicizma dokazuje njegovu snagu. Mauriac naglašuje nadalje potrebu onog načela »osjećati sa Crkvom«, a to znači živjeti liturgijskim životom. Povezanost duša u liturgijskom životu Crkve pokazuje općenitost samog kršćanstva. Kršćani su svi jedna čitela, jedno tijelo, ali oni moraju nastojati, da se njihova vjera odrazi i djelima, a ne samo vanjskim obredima. Djelotvorca poživtvošnosti, koja ističe ovaj pisac jest poživtvošnost, koja proistječe iz ljubavi prema čovjeku, a kršćanin u svakom čovjeku mora vidjeti brata u Kristu. Ovo ne smijemo samo ispoivljati riječima, to moramo djelima. svrstenstvo djelima dokazati i omogućiti u našem društvu.

P O D L I S T A K

BRODOLOM

(Pomojsku predaju sa obala Ceeana)

Ljudi i ljudska zajednica stvaraju zakone, da bi ostvarili na svijetu carstvo Pravde, spriječili zlo i nasilje i pomogli blagostanju i sigurnosti pojedinca i društva. No to ne znači, da je svaki zakon pravedan i dobar! Čovjek je često kratkovidan, a ponekad i zao, pa ta njegova svojstva mogu utjecati i na stvaranje pojedinih zakona, koje tek vrijeme i ljudi ispravljaju pogleda ocijene kao nepravedne ili štetne i donesu nov zakon, koji nikada stari. Mnogo je takvih zakona, bilo u prošlosti, koje su kasnija pokoljenja odbacila, a među njima i zakonjeno pravo pljačkanja brodova, koji doivje brodom na nekoj obali. Kad je nekome otišla ili magla prozračila, da je nekada lada naleteila na hrđine ili se naučula na pjesku obale, — što se u ono doba drevnih jedrenjaka događalo češće nego li danas, — tko je prvi našao na ostatak nastradale lade, smio ih je privoiziti, pa radilo se o bogatu tovaru. Svojim je brod znao biti nakrcan, ili o samoj drvenoj građi broda.

Primorska naselja na obalama velikih i burnih mora često su se znala vrlo okoristiti nesrećom moreplovaca, osobito kojakvaka klatež i lopovi, koji su u tu svrhu obilazili Zalima, očekujući, da ih vrate obdaru.

Negdje sredinom dvanaestog stoljeća, u pokrajini Amis u zapadnoj Francuskoj, kojoj obale bile svojim valovima i olujama Atlantski Ocean, stoji, sa četkica koćakvkih prebivajeto i razbojnika da pljačka brodove. Žrtve gojave Oceana, pa makar za to morali i pobiti posadu broda ili nekog drugog pljačkaša,

koji bi pokušao da se i sam okoristi »sretnim prilikom«. Kad su tako neko vrijeme vršili svoj strvinarski i krvavi posao, paklena misao rodi se u glavi jednog od njih: čemu čekati, da im služba pribavi neki brodom, zašto ne bi radije sami prouzročili propast brodova na njihovoj obali? Dalo bi se to jednostavno poistiti: u vrijeme oluje i mršne noći treba zapaliti neko svijetlo ili očajni su »nepripretpačnim i nakrećivim mjestima obale. Čeljad s lada koje u oluji izgube smisao, ugledat će to svijetlo, pomisli će, da je to sigurna luka, okrenut će ravno prema toj zvijezdi d spasa — i razmršat će brod baš pred grabeljivim pandzama pljačakaša.

Od tog časa učestale brodomlani na tom području, i mnogi su mornari i putnici našli smrt u valovima ili pod nožem razbojnika, da bi ostaci njihova broda i tereta u njemu donieli koji zlatnik toj družini ubojica i lupeža.

Jedne noći nadali su se oni esobitno plijenom, Ocean je bijesno kao rietko kada, vijetar je bujao, valovi šumjeli, urke obilacne prekrile su nebo, a četiri bogato natovarena broda morala su, po obavještenjima, koje su pljačakaši dobili od svojih ortaka, proći mimo njih na putu e obilžnju luka. Varkom svijetla domamit će ih oni na svoje klisure, — a onda blago čitavoj pljačakaškoj družini.

Kao i toliko puta ranije, varka je uspijela, dok je vijetar strahovitom bučkom kidao jedra četiriju brodova, i lomilo njihove jarbole, a golema valovi prijetili svaki čas da ih pokopaju u ledenom grobu morskog dna, tamo daleko

Sv. KRŠTENJE

Pisati o sv. krstu činić će se možda mnogima dosadno. Ta tko nije već više puta čuo govoriti o tom skramentatu? Uza sve to imade premnogog o njemu tako krivi ili nejasni pojama, da je i o tomu potrebno nekoliko razjašnjenja.

Poznato je, da je katolička Crkva veliko društvo, koje broji više stotina milijuna članova. Kako se postaje članom toga društva? — Po sv. krstu. Tako je i kod svih pravoslavnih i kod protestanata. U Crkvu se ne pristupa upisom u matične knjige, točnije u knjigu krštenih, nego samim krštenjem.

Tko je jedinom stupio u Crkvu, može također iz nje istupiti. Svakto je u tom slobodan. Ali Crkva, iako upiše istup u crkvene knjige, ipak onoga, koji je kršten, smatra kršćaninom, tako da se takav, ako se kada ponovno vrati u krilo Crkve, ne treba ponovno krstiti. Krst je neizbrisiv, jer ostavlja na duši neizbrisivi značaj. Zbog takve važnosti sv. Krsta dao je Krst dozvolu, da može svatko krstiti, iako to obično čini svećenik. Potrebno je samo, da dotičnik imade nakanu t. j. volju da krsti. A onaj koji prima krst, mora također imati nakanu, da ga primi. Jedino kod djece nadomještava tu nakanu sama Crkva.

Tko po sv. krstu pristupa u Crkvu, onoga preuzme po katoličkoj nauki Krst kao svoga, očisti mu dušu od istočnoga i svihnoga drugoga grijeha (koji je do krštenja počinio), ojača ga svojom Milošću, daje mu pravo na vječno blaženstvo, koje je tako veliko, da nedvisuje moć naše naravi pa se zato i zove nadnaravnim.

Krst je prvi i glavni sakrament, jer tko je kršten ta je kršćanin, član Crkve Kristove.

na obali zatirao je tračak svijetla. Izgubljeni mornari udarili su u klisuren; eno, tamo je luka, spasi, treba samo doprijeti do nje!...

Kad su se lade jezovitom skripom i treskom skrsile na mjestu, gdje su očekivale luku, u hove posade poskrsale u more, ali ukoliko ljudi nisu pri tom našli smrt u valovima ili na očima hrđinaca, svaki koji se dohvatio krasa, zaglavio je od ruke pritaženih razbojnika, koji su odmah zatim trgali s ljekna na torbicu s novcem, kakav zlatni ukras, pa i samu odjeću.

Medu družinom razbojnika isticala se okrutnošću i nezastojnom grzivnošću za plijenom neka stara, kuštrava i podera-na ženitina. Upravo je bila zaposlena trgatiem zlatnog prestena s ruke jednog mrtvaca, kad prvi tračak mutnog svanuća obasja lice Hešine. — i stara zločin-ka prepozna u njemu rođenog sina, koji se nakon dužih godina boravka i ruda u tuđini vraćao k njoj, da joj stječeno imetkom pruži miran i srećan starost... Dugo je starca i naučale i naričala, grčilo ledeno i krvavo lice sina, a onda naglo ostavio svoga družinu i krene ravno u kulu OLEON, gdje je kraljica Alienora Akvitanska upravo spremala sa svojim savjetnicima prve pomoracne zakone za zapadno more.

Saslušavši ispoivied starice, kraljica Alienora dala je uneti u taj prvi pomorarski zakonik poznat pod imenom »Očrenske odluke«, kojima su se uređivala sva pitanja u vezi s plivodim, i odluku o ukidanju prava pljačkanja stradalih brodova...

A na sreću starica vratih se sa mjesto svoj zločina, gdje je pokajnički suzama oplakivala sina do kraja svoj života, što to je to mjesto, gdje je kasnije sagrađen svjetionik za otkolaz lada, dobilo po svoj ima, koje i danas nosi — POKEANICA...

Život i Cerkva

NEDJELJNE MISLI

TREĆA ADVENTSKA NEĐJELJA

(Dne 14. prosinca)

Što se više približava Božić, to nas više potiče sv. Crkva na radost, zato u pristupnim razgovorima u danšnjoj sv. misli molitvi sv. Pavla: »Radujte se u Gospodinu vazda, ovek večin: radujte se. Blagost Vaša neka bude poznata svim ljudima, jer je Gospodin bliz. Ni za što se ne uzemirujte, nego u svemu molitvom očitujte svoje potrebe Bogu.

U početnoj molitvi uho svećenik, da bi Gospodin priklozio uho svoje molitvama našim, i milošću svoga pohode- nja rasvijelio tamne pameti naše.

U poslanici (Filip. 4. 4-7) čita svećenik one iste zvrše radosti, kao u pristupu, i dodaje: I mir Božji, koji nadilazi svaki um, neka čuva srca vaša i misli vaše u Kristu Isusu Gospodinu Našemu.

U evanđelju (Lk. 19-28) čita svećenik, kako su Eđovi poslali iz Jeruzalema Ivanu svećenika i levite, da ga pitaju: Ko si ti? Da li si Krist? Ivan odgovori: Ne jesam. Oni ga zapitaše dalje: Je si li Ilija ili prorok? A kad on i to i zaniječe, nastaviše: Tko si? Da možemo odgovoriti onima, koji su nas pozvali. Ivan odgovori: Ja sam glas onoga, koji viče u pustinji: Poravnajte put Gospodnji kako reče Izaja prorok. Tada ga poslanici zapitaše: Zašto činite kršćavše, kad nisi ni Krist, ni Ilija, ni prorok? A on im reče: Ja krstim vodom, a među vama stoji, koga vi ne poznajete. To je onaj, koji je došao za mnom, a koji bijaše prije mene, kojemu ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuci njegovoj.

Pouka: Ako žel'š biti pred Bogom velik, poniži se i rasti u svetosti. A da ovu možesh steći, pitaj se često: Tko si? I priznaj: Ja nijesam ništa. Poniženost se temelji svetosti. Sv. Ivan hvali Krista i na uštrb svoje časti. Isposređi sebe a Ivanom: kako si škrt u hvali drugih, a kako pohlepan za svojom, makar i nezastuženom. Pa čak i Božju hvalu za nemarnosti, da dignesh sebe. Popravi se!

»Dobro, što ga iskazano ljudima, ma kako bilo veliko, uvijek je prolazno, ali su istine, koje im ostavljamo, vječne.

T. Buckle

Sveučilišni profesor — blaženik

Proglasenje blaženim sveučilišnog profesora Contarda Ferrinija svratilo je pozornost cijelog svijeta. Ono se je objavilo 13. travnja ove godine u bazilici sv. Petra u Rimu. Na toj su beatifikaciji osobito bili zastupani intelektualci.

U to vrijeme bilo je u vječnom gradu mnogo kongresa, kao kongres liječnika, filozofa, a sve u počast novog blaženika. Novine su opširno opisivale život i djelo Contarda Ferrinija. Blaženik se rodio u Milanu 1859. Još kao dječak, odlikovao se svećaničkim životom. Poslije odlično završenih studija, postao je profesorom prava na sveučilištu u Messiali, Padovi i Modeni. Bio je pravnik svjetskog glasa. Napiso je oko dvije stotine stručnih i apologetičkih djela. Imao je osobiti smisao za umjetnost. Svradašnje razmišljanje, sv. Prisci je rad na pravu, omogućilo su mu veliki stupanj čudoredne i prisilje vezu s Bogom. Papa Benedikt XV. nazvao ga je »svetaac u traku«. Umro

ANTUN MARTIN SLOMŠEK, slovenski biskup (1800. — 1862.)

Slovenski katolici s osobitim zadovoljstvom očekuju uspjeha rada oko biskupskog procesa za beatifikaciju biskupa Antuna Martina Slomške, kad će o svemu biti obaviještena Sveta Stolica, koja će o tome izreći svoj sud.

Pokojni biskup Slomšek umro je na glasu svetosti. Njegov život i njegov rad bio je ispunjen djelima ljubavi prema bližnjemu. Ističe se kao prosvjetitelj slovenskog naroda, osobito na nje-

govo sjevernoj granici, gdje su Slovenci nacionalno bili naravno ugrođeni. On je bio prvi biskup, koji je sjedište lavantinske biskupije prenio iz Koruške u Maribor.

Antun Martin Slomšek rođen je 26. studenoga 1800., a umro je 24. rujna 1862. U svojoj četrdesetčetnoj godini postao je biskup. Ovu je čast vrlo brzo, naest godinu uvijek u brizi za vjerski i nacionalni procvat svoga naroda. Tako

ČETVRTAK 18. PROSINAC:

Sv. Anastazija, mučenica. Kći uglednog rimljanina. Nasilno udana za poganina Publija, koji joj je branio vršenje kršćanskih dužnosti. Poslije njegove smrti je rasprodala svoj imetak i razdijelila ga siromasima.

PETAK, 19. PROSINAC

Sv. Nemesion mučenik († 250). Ovaj je svetac proslavio Egipat, gdje mu je bila domovina. Neprijatelji kršćanske vjere iz mržnje oklevetali su ga, da je bio u vezi s razbojnicima. Htjeli su ga na svaki način mahnuti, i svoju mržnju na vjeru iskaltiti na njemu. Prijave ga zato sudu, da je kršćanin. Što je u vrijeme rimskog cara Decija bilo najstrože zabranjeno. — Bio je odmah uhvaćen, zatvoren i doveden pred sud, koji ga je silio da se odreče kršćanstva. Radi njegove postojanosti u kršć. vjeri, dade ga 2 puta istući kao i razbojnika. Zatim su ga osudili na smrt na komači zajedno s razbojnicima.

Nemesion je radošo primio tu osudu. S njim su osuđeni još neki kršćani, koji su poticali svetog mučenika na stalnost u vjeri.

Sv. Nemesion je trpio nekriv i nevin — i to još među razbojnicima kao da je zločinac. — On se ne žalosti radi toga, već se veseli, jer znađe za vječne riječi Kristove »Blaženi, koji trpe radi pravde, jer je, njihovo kraljevstvo nebesko«. (Mt. 5:10) A ako nismo nevin, kao Isus i sv. Nemesion, jer smo i sriještili, onda podnošimo u duh: poveli mučenikom smrt. — On je prvi na znanju uveo zajednički život kod svećenika kod neke crkve, za povećanje brošošću i krepošću života.

SRJEDA, 17. PROSINAC

Sv. Olimpijada udovica († 410) kao supruga carskoga nam onika u Carigradu rano je postala udova. Ali na nikoji način n'je više htjela da se ponovo uda. Posvetila se životu čistee, službi Božjoj i pomaganju siromaha. Načelniku Carigradskih se posveti za dakonisu, to jest za pomoć i službu crkvi. Pomazala siromašne i bolesne, ženske počuvala u vjiri. Činila je samo radi Boga, i nije htjela ni tražila nikakve hvale. — Mnogo je trpjela raznih kušnja, kleveta, progone. — Sv. Ivan Zlatousti tiesto je samo jedno je zlo — a to je grješit. Sve ostalo tiće se same smrtnoga tijela, a ne može nauditi duši, koja je Bogu vjerna.

SUBOTA, 21. PROSINAC

Sv. Toma apostol (Grob u Ortoni — Italiji). Od Krista izabran, na većim odlikovanjem, za apostola, bio je vrlo revan učitelj Njegov, i želio je da i život dade za božanskog učitelja. Poslije je smrti i Uskrsnuća Kristova neko kraće vrijeme n'je htio vjerovati u Krista, uskrsnuće, dok mu se nije sam Krist živ ukazao. Bio je radi svoje nevjere blago ukoren od Krista. Tada reče, kao je vidio uskrsnulo Krista: »Gospodin moj i Bog moj!« (Ivan 20:19-29). Pronevjedno je Evanđelje Kristovo u Indiji i kod Perčana. — Kad je kršćanstvo obratio na kršćanstvo, bio je na zapovijed kralja kopljem proboden.

Je mnogo nastojao oko osnivanja sjemeništa za dake i bogoslove, osobno vršio mislijsko djelo, kao propovjednik, nastojeći, da svoj narod podigne u svakom pogledu.

Slomšek se odlikuje i kao pisac odgođnih poučnih spisa, pa zatim pjesama, basana i propovijedi. Sva njegova književna djela odlikuju se osobitim njegovim jednostavnosti i miline. Procvat njegove biskupije vrlo je značajan — Slomšek je utemeljio poznato društvo sv. Mohorja, koje je toliko dobra u prvjetnom pogledu učinilo među najširim masama slovenskog naroda. Slomšek je bio, jedan od prvih zadržatelja etno-metodskog kulta, pa je na njegov poticaj osnovana Bratovština sv. Cirila i Metoda koja se je raširila kod svih Slavena. Zanimljiv je zaključak Slomškove oporuke: »O da bi Otac svijetla, od koga nam dolazi svako dobro, ocažio ovu moju posljednju volju, pa blagoslovio naša nasljednika i cijelu lavantinsku biskupiju s njenim ustanovama, a meni da bi podijelio najveću i posljednju milost, da bih mogao ovoj biskupiji upravu pred Njegovim prijestoljem sa svojim molitvama koristiti.

KATOLIČKI SOCIJALNI INSTITUT U AMERICI

U Americi je osnovao poznati o. Lord, Isusovac, Socijalni institut za prosvjetavanje katoličke socijalne nauke. Posebna je zadaća ovog Instituta da pridonuje duhovne vjere za radnike i poslodavce.

BOŽJI POZIV

Manuel Quezon, sin predsjednika vladave nove Republike na Filipinima, stupio je u sjemenište u Manili s nakanom, da postane svećenik.

IZ KRŠĆANSKOG NAUKA

I. Put mogu života

Put našega života nalik je vlakcu, što vozi kroz mracni tunel. Poznatog nam je, koliko smo puta prevallili, ali ne znamo, koliko još puta leži pred nama. Mi opet prolazimo mimo jedan milijokaz gošnja je došla kraju, i danas počinjemo novu. Iskrasava staro, ali uvijek novo, jako veliko i tajanstveno pitanje: kamo vodi naš put? Pitanje ne gubi ništa time, što mi starimo i što dublje zalazimo u tamni tunel. Naprotiv, ono se postrava, smeta nam mir danju i počinak noću. Ladića našega života plovi neprestano naprijed. A kamo?

Kdje ćemo se raspitati o cilju našega života, o našem odredištu? Možda kod filozofa, mudraca, koji su razmatranje o smislu života učinili svojim zvanjem; koji su svoj razum tako izostrili kao što je silikar izvjezbao svoje oko i svaku ruku ili kao pjevač svoje grlo? Iako nam odgovor oni pružaju? Jedni velje, da je smisao života sport i tjelesna kultura, da su cilj života ljepota i snaga. No čovjek nije samo kača praha, osim tijela on ima i dušu, koja je neizmjerivo vrijednija. Duši činuono malu ili gotovo aikakvu uslugu jahanjem i plesanjem, igrama tenisa ili nogometa. Zacijelo, mi se moramo brinuti za zdravlje i razvitak svoga tijela; opečeno govoreći, zdravlje tijela i zdravlje duše odgovaraju jedno drugome. Ali gdje se tijelo jednostavno njeguje, a duša zapušta, tamo i u anažnom tijelu može prevladati zanemarena duša.

Bilo je drugih filozofa, koji su nam kao cilj čovjeka propovijedali življavanje nagona. Ali one, koji slijede ovo evanđelje, razjarene strasti tjeraju brzo čak u samu smrt. Njihov jaram nije blag ni lagan, njihov jaram zadaje čovjeku rane, dokle ga ne radi smrtno. Može li to biti smisao života?

Nije li možda naš cilj umjetničko stvaranje i umjetnički uzatak, kako to neki hoće? Podite u sobu punu suših, ali od rana oboljelih majki, pa ih kusahje utješiti. Silerovim baladama ili Getcevim lirskim pjesmama.

Netko je rekao, da je cilj čovječanstva nadčovjek, a mi ostajemo u smrti građevno kamenje za nadčovjeka. Ali čemu nadčovjek, ako ni on sam ne zna, čemu je tu?

Jedan je opet rekao, da ne treba platiti, koji je smisao života, cilj čovjeka; čovjek jednostavno mora živjeti. No plovi li lada po moru samc zato da plovi? Sigurno plovi zato, da prispje u neku luku.

Možemo se prema tvome stvarno pitati: koji je smisao našeg života? — Ljudski razum ne bi nikada našao zadovoljavajući odgovor. Ali onaj koji je stvorio kuglu zemaljsku, na kojoj oremo i branamo i sijemo i žanjemo, na kojoj gradimo kuće i slavimo vladanje i na kojoj moramo jednom umrijeti, koji je i mene i tebe poslan na ovaj svijet, da ga posjetimo za kratko vrijeme, na šta svoje Crkve odgovara nam na to temeljno pitanje našega života: Ti si na zemlji zato, da si zaslužiš nebo i da me u nebu vječno slišiš. Tako piše na prvot stranici katekizma. To je temeljni kamen, na kojemu se gradi naš život, da iza vremena procvjeta zauvijek u vječnosti.

Dnevno iskustvo čini da u vjeri svoga djetinjstva nalazim svu svijetlost mega zrelog doba, sve posvećenost mojih domaćih briga, svu utjehu u mojim brigama. Kad bi svi odpali od Krista, to uvijek postoji u neizrazivoj slatkosti jedne svete Prisci, kao i u sumaza, koje ona izaziva, takva moć uvjerenja, koja bi učinila, da još čvršće zgrtim križ, te da se ne obazirem na nevjeru cijele zemlje.« (Oznam).

Neprestana budnost savjesti, koja se osniva na čudorednom temelju, ostaje za kršćanina temeljem višeg duhovnog života i konačnog smiranjia u dolini smeta. (Nepoznatu samostanec)

PASIONSKÉ IGRE U LUKSEMBURGU. U Luksemburgu se prikazivala, prigodom blagdana Uznesenja Marijina, sv. Muka na sličan način, kao što se ona izvodi svake godine u Oberammergau. Prikazivanje je uspjelo u potpunosti i bio je na veći, umjetnički visini. Mnogi su kazali, stružnjaci iz Belgije, Holandije i Francuske prisustvovali i pomagali pri postavljanju ove izvedbe na pozornicu. Ona je dokazala, da se i takve sr-dvoječne igre mogu prikazivati na današnji pozornici.

MEĐUNARODNO ZBOROVANJE SKAUTA. U Mousson, nedaleko Pariza, održao se svjetski skautski slet. Zastupana su bila 42 naroda. Među tim situatima je bilo i 15.000 katoličkih skauta, koji su imali nekoliko puta zajednički sv. Misu. Dne 17. kolovoza je sakupljeni katolički skauti ma održao propovjed pariski nadbiskup SUHARD. U svojoj je propovjedi kardinal naglasio da skauti moraju održavati svoje propise ne samo iz avanturizma, nego vođeni ljubavlju prema Bogu i bližnjem. Skautska ljubav prema prirodi ne smije nikada postati obžavanje prirode, a duh junštva ne smije preći u nasilje.

Ovaj međunarodni skautski slet je posjetilo i osam stotina predstavnika Sir Robert Baden-Powell. Glavna ideja sleta je bila: rad na ostvarenju mira.

PROSLAVA SV. VOJTJEHA. Koncem kolovoza prošlogodišnja proslavljena je u Pragu 650 godišnjica sv. Vojtjeha. Sv. Vojtjeha je bio prvi narodni biskup u Pragu.

Svečanu procesiju, u kojoj su nošene relikvije sv. Vojtjeha, vodio je praktički pomoćni biskup. U procesiji je sudjelovalo oko 50.000 vjernika.

POLJAKI U ČESKOJ. Prigodom svečanosti sv. Vojtjeha u Češkoj došla je onamo i veća delegacija Poljaka pod vodstvom biskupa Zakrzewskog. Na odask iz Češke odlasio je biskup Zakrzewski, prokurator nadbiskupa dr. J. Bernau ovaj pozdrav: »Ostvjujući granice Čehoslovačke osjećam u srcu potrebu, da se Vašoj Preuzvišenosti zahvalim za tako milo i srđčno gostoprimstvo, iskazano meni i cijeloj delegaciji prigodom svečanosti sv. Vojtjeha u Pragu. Uzvišene svečanosti u čast našeg zajedničkog zaštitnika sv. Vojtjeha došao sam prilikom 14 istaknomo svoje katoličke prijateljstvo, da povežemo bratke odnosa, koji će — kako se nadam — postati osnove blagog prijateljstva. Odlazim sa nezaboravnim uspomjenama na se željom, da Vas svjermimo o našoj zahvalnosti i odanosti.»

SASTANAK ZA PROMIČANJE KRISTOLOGIE U ASIZI. Kao što je svake godine, tako se i ove godine u mjesecu rujnu održao u mjestu sv. Franje sastanak za promičanje i proučavanje kristologije (nauke o Kristu). Na sastanku su bili prisutni mnogi crkveni dostojanstvenici, kao i mnogi poznati književnici i katolički radnici. Tako Piero Bargellini, Nino Salvaneschi, Carlo Bo i nekoliko stranaka među kojima jedan Kinez. Promet sastanka bila su predavanja o Kristovom Utjelovljenju. Prisutni su osim predavanja imali prigodu da prisustvuju i sv. Misli, služeju u bizantinsko-slavenskom obredu.

SASTANAK DUHOVNICA U TAMNICAMA

Nedavno se održao u Parizu sastanak, kojemu je prisustvovalo preko 350 svećenika, namještenih u francuskim tamnicama. Preč 300 godina sakupio je svećenike tamnica na jednom mjestu sastanka sv. Vinko Paulski. Na spomenutom nedavnom sastanku zahvalio se sakupljenim svećenicima za njihov poštovni rad glavni ravnatelj francuskih tamnica.

STRUKOVI SAVAZ CRKVENIH NAMJEŠTENIKA

U Francuskoj je osnovan posebni strukovni savez crkvenih službenika, sakristiana, orguljaša i t. d. Savez je uteljen u opći kršćanski strukovni savez. Prvi uspjeh tog novog saveza jest, da je za svoje članove napravio kolektivnu službeno pogodbu.

Da li si se preplatio na naš vjerski tjednik »GORE SRCA«?

Iz katoličkog svijeta

Međunarodni studentski tjedni u Parizu

Francosko katoličko udruženje visokoskolskih daka priredilo je prednih školskih praznika »Međunarodne studentske tjedne« u dvorcu De Vanne kod Angresa. Prisustvovali su delegati 14 naroda. Svrha je ovih tjedana bila: sabrati visokoskolece raznih zemalja, promicati njihovo međusobno upoznavanje, te izmijeniti mišljenje. Glavni sadržaj, koji je izbio iz svih predavanja, bio je »Student i svijet sutrašnjice«. Pojedina predavanja zasjecala su u sve moguće struke. Tu su se ob-

radivala pitanja bogoslova, moralna, znanstvena, sociološka, kulturna i politička. Kritici su se podjeli svremeni biološki nazori. Učenicima je dana prilika pregledati krasne stare gradove na rijeci Loiri (Loari), katedralu u Chartresu (Sartresu), pregledati Pariz i okolice. Učesnici su službeno primila poglavarstva pojedinih gradova. Pohodili su pariskog nadbiskupa i kardinala te biskupa u Chartresu. U Parizu ih je primila kultura i znanstvena institucija Ujedinjenih Naroda »Unesco«.

NJEMAČKA KATOLIČKA ŠTAMPA

Nakon pada Hitlera i dolaska savezničaka, njemački su katolici nastojali svim silama obnoviti svoju katoličku štampu. Jednom je bilo u Njemačkoj oko 375 katoličkih novina, 200 periodičkih časopisa i oko 200 katoličkih izdavača. Njemački su katolici mislili, da će brzo moći obnoviti svoju štampu. Pečeli su opet izlaziti neki katolički biskupijski časopisi, ali u neznatnom opsegu. Katolici imaju odobrenje crkvenih vlasti

za nove časopise, i dozvolu vojničkih vlasti, ali im manjka papir. Nedavno su dobili obavijest iz Švedske oti švedske katoličke »Caritas«, da mogu u Švedskoj dobiti papira. Ali tu imaju opet poteškoću, što ne mogu slati novac iz Njemačke. Zato su pristigli, da mole za pomoć katolike izvan Njemačke, da im namaknu novac, e da uzmozgu platiti papir.

Knjiga P. B. Hoffmanna

P. Bedrich Hoffmann, župnik u Gor-njoj Bečvi u Moravskoj, proživio je nekoliko godina u strašnom nacističkom koncentracionom logoru u »Dachau«. Kroz cijelo to vrijeme budno je pratio svoj život oko sebe, pa je sada izdao knjigu pod naslovom »A tko vas ubija«, koja je u obimu od 600 stranica izšla u Frenovu. Iz te knjige razabiremo, da su nacisti utamničili u Dachau 2670 svećenika od toga 2524 katoličkih svećenika to znači 95%. U logoru je poginulo 953 svećenika, i to 923 katolička a 30 ostalih vjeroispovijesti (daleke protestanta, starokatolika, marijavita i t. d.). Knjiga opisuje okrutnosti njemačkih totalitaraca nad nevinim ljudima, okrutnosti, koje ne zaostaju za onima jednoga Nerona i

Diocklecijana. Zanimljivo je, kako su neki svećenici u Dachau unate najpominjem nadzoru i najvećoj pogibiji služili sv. Misu. Oni, koji su radili na polju, sabirali su pšenčino klasje. Zrnje su kasnije zдробili kamenjani, pa su načelnici primitivne hostije. Onda su pomoću utamničenih njemačkih svećenika pribavili nešto vina. Svećenik je imajući potrebnu tvar služio Misu sjedeći, bez misala, bez ministranata, bez propisanih liturgijskih kretanja. Kod Mise bi davao sv. Pričest i pedeseterici svoje braće, među njima i poljskom biskupu Kozalu, koji je u logoru i poginuo. Hoffmannovo djelo je knjiga svećeničkog junštva knjiga veličine Crkve kao i knjiga novih junaka i novih svetaca.

Slavenski pisac o papinoj nepogrešivosti

Čeh dr. Josip Kuhlík izdao je knjigu pod naslovom: »Papinska nepogrešivost i njezini odjezi u slavenskim zemljama, naročito českim«. (Prag 1947. str. 175. Broš. Kčs. 60.)

Proglašenje dogme o papinoj nepogrešivosti prouzročilo je u svoje vrijeme sablazn. Danas nam je to skoro nerazumljivo, jer su se najviše sablaznikovali oni, koji se nijesu htjeli preoklizati u autoritetu, a najmanje crkvenom. Pisac je točno razjasnio, što je dogma o nepogrešivosti papinoj. Pobio

je najvažnije prigovore te razložio, tko se na vatikanskom koncilu protivio toj dogmi i zašto. Naročito se osvrnuo na stanoviste slavenskih biskupa, od kojih su nekoi svratili na sebe pozornost dijelom katoličkog svijeta (Strossmayer, Schwarzenberg). Razjasnio je njihove rezore, naveo razloge, zašto su ih branili, pobio razne legende o njihovom držanju na koncilu. Svoje je navode podupro dokumentima. Uopće je ukratko razjasnio to, što svaki katolik mora znati o papinoj nepogrešivosti.

PRAKTIČNI ČESI

Svetovačavska Liga izdala je »Red nedjeljnog bogoslužja u najvažnijim mjestima českih biskupija. Cijena je 10 českih kruna. Knjiga je namijenjena naročito turistima, koji posjećuju razna veća česka mjesta, da uzmozgu znati, kada i gdje se vrši bogoslužje (sv. misa i razne poštoznosti) u raznim većim českim mjestima. Cini se, kao

da mnogi misle, da im ne treba vršiti vjerske dužnosti kad idu na izlete. A mnogi godinama i godinama idu nedjeljom na razne izlete, a crkva im je zadnja briga. Crkva se nipošto ne protiviti turistima, ali traži, da i turisti vrše redovito svoje kršćanske dužnosti. Toj svrsi služi spomenuta česka knjiga.

NOVA IZDANJA DRUŠTVA SV. ĆIRILA I METODA

Katekizam za osnovne škole

Ovih dana Hrv. Kat. Društvo sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu stavit će u promet tri školska udžbenika Kršćanskog Nauka za osnovne škole, koji su odobreni od Ministarstva prosvjete NR Hrvatske i to: »Srednji kršćanski nauk za III. i IV. razred, »Mali kršćanski nauk za II razred i »Slikovni čas kršćanskog nauka za I razred. Sve

je tri knjige priredio Msgr. E. Kornfeld. Prva će knjiga stajati 20 Din, a ostale dvije po 10 Din.

Kalendari »Danica« za 1948.

za god. 1948. izlazi početkom siječnja. Cijena 20 Din. »Danica« će biti opsežnija od ovogodišnje. Naružbe i novac (putem čeka broj 4-704299) šalju se na Hrvatsko Književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21.

OBRAČENJE POZNAVATO ŽIDOVA
Nedavno je primio sveto křtjenje poznati Židov — plaac René Schwob. Na njega je osobito djelovao Lurd, u kome je bio oćevdad mnogih Źudeta i svjedokom, koliko utjehe u moralnom pogledu njera pruža suvremenom Źovjećanstvu.

NOVI BISKUP U ČESKIM BUĐEJOVICAMA

Novim biskupom u Češkim Buđejevima imenovan je Dr. Josef Hlouch. Svećano ustolićenje obavljeno je dne 7. rujna 1947. u tamnojšoj katedrali. Svećanosti je prisustvovalo praški nadbiskup Dr. Josef Beran. Svoga biskupa pozdravio je u ime svećenstva dosadašnji administrator biskupije Msgr. Jan Calz.

PRASHKI NADBISKUP ZACASNI GRADANIN KLADNA

Dne 27. kolovoza 1947. izabran je na sjednici gradskog poglavarstva u Kladnu praški nadbiskup Dr. Josef Beran začasnim gradaninom rudarskog mjesta Kladna. To je značajno zato, jer je taj kraj kroz dugo niz godina bio naseljen protivjerski i protukatolički. Kad se prije 20 godina imala graditi crkva u Kozdeľovu na Kladensku, prosvjedovale je mjesno zastupstvo protiv toga, te je dizalo žalbe do najvišeg mjesta. Nije htjelo dopustiti, da crkva kvari značaj mjesta. A sada same mjesto imenuje začasnim gradaninom katoličkog nadbiskupa Dr. J. Berna u znak priznanja za njegove primjerne držanje u vrijeme okupacije. Rudari će odlikovanje donijeti svome natpistaru prigodom svećenstva i biskupije.

SV. STJEPAN U BEČU BIT CE USKORO OTVOREN ZA VJERNIKE

Poprvak glasovite katedrale sv. Stjepana u Beču dobro napreduje. Ova je katedrala za vrijeme rata bila teže oštećena, a naročito je stradala njena sredinja i leđa s glasovitim vitražima (stakla u slikama). Ova je međutim danas već uglavnom popravljena, kao što su popravljene i katakombe, koje se nalaze u sredini same crkve, koje su pretrpjele znatnu štetu od bombe.

NOVI NOVAC DAROVAN GOSPODINU

U Braziliji Źivjeli su jedan stari portugalski običaj. Prije 1000 komada novca, kovanoj u brazilskoj kovnici novca, darovali su kardinalu nadbiskupu u Rio de Janeiro kao dar Presv. Sakramentu. Dar je osobni dar Źinoveika i namještenika kovnice.

RIJEKTA SVEĆANOST U DUBROVNIKU

U nedjelju dne 7. rujna bio je kod Male Braće u 10 sati neobično svećano. U dupkom punoj crkvi prisustvovalo je cijeli kaptol s Preuzvišenim Biskupom na čelu svećanosti sv. Misi, koju je o. Jozef Matović pjevao, da zahvali Svevišenjmu na šezdesetogodišnjici svega misništva.

Koncu u Dubrovniku nije poznat jađ glas o. Jozef, kojim je on u Male Braće od pantivješka rođenim dubrovaćkim naučnikom razgovorite i zanosno čitao molitve, pjevao Našoj Gospi Srca Isusova i sv. Antunu, u korizmi predveće krizni put i »agoniju« na veliki petak! A toga dana je taj glas drtavo od ganuća i zahvalnosti prema Bogu!

Prigodnu propovjed održao je Msgr. O. Petar Vlaić, provincijal. Preko sv. Mise pridobio je svećar neke od redhene. Poslije Tebe Boga hvalimo dijeleli su se spomen-sličice.

»OSVIJETLJENI STAZE«

To su propovjedi trećoreca O. Josipa Dujmovića (Prvi dio: adventske i božićne doba), koje mogu poslužit kao priručnik svećenicima. U njima će i svjetovnjaci naći korisno duhovno štivo. Knjiga se naružuje kod Župnog ureda sv. Franje Ksaverskoga, Zagreb, Ksaverska česta 49 d. Cijena 15 Din, i poštarina

IZ UREDNIŠTVA

Slijedi će broj našeg lista izdati

za Božić. Molimo sve saradnike, da svoju suradnju pišu samo na jednoj strani papira.